

Bruksela, dnia 28.5.2018r.
SWD(2018) 250 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady

w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody

{COM(2018) 337 final} - {SEC(2018) 249 final} - {SWD(2018) 249 final}

Ocena skutków dotycząca wniosku w sprawie instrumentu prawnego w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody

A. Zasadność działania

Dlaczego należy podjąć działanie? Na czym polega problem? Maksymalnie 11 wierszy

Obecnie na jednej trzeciej terytorium UE przez cały rok występuje deficyt wody, a niedobór wody jest problemem wielu krajów UE. Zgodnie z prognozami dotyczącymi zmiany klimatu problem ten będzie się pogłębiał w kolejnych dziesięcioleciach. Ograniczony dostęp do wody negatywnie wpływa na sytuację osób prywatnych i sektorów gospodarki (rolnictwa, turystyki, przemysłu, energii i transportu). Może to wpływać na konkurencyjność i rynek wewnętrzny. W ramach zintegrowanego podejścia w zakresie zarządzania wodą, które obejmuje oszczędzanie wody i środki w zakresie efektywnego gospodarowania wodą, oczyszczone ścieki z oczyszczalni ścieków komunalnych stanowią wiarygodne alternatywne źródło zaopatrzenia w wodę do różnych celów, takich jak nawadnianie w rolnictwie lub zasilanie warstwy wodonośnej. Obecnie ponowne wykorzystanie wody ma znaczny potencjał, który pozostaje w Europie w znacznej mierze niewykorzystany, choć ma ono mniejszy wpływ na środowisko niż przerzuty wody lub odsalanie i może przynosić znaczące korzyści środowisku, gospodarce i społeczeństwu. Celem tej inicjatywy jest rozwiązanie **ogólnego problemu, jakim jest ograniczony zakres ponownego wykorzystania, aby znacząco się przyczynić do zmniejszenia niedoboru wody w UE**. W Planie ochrony zasobów wodnych Europy z 2012 r. zaznaczono, że potrzebne są w tej sprawie działania na szczeblu UE. Następnie podjęto ten temat w planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym z 2015 r. i w programie prac Komisji.

Jaki jest cel inicjatywy? Maksymalnie 8 wierszy

Ogólnym celem jest przyczynienie się do zmniejszenia niedoboru wody w całej UE w ramach przystosowywania się do zmiany klimatu, przede wszystkim poprzez zwiększenie wykorzystania wody odzyskiwanej do nawadniania w rolnictwie, zwłaszcza jeżeli jest to właściwe i racjonalne pod względem kosztów, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia publicznego i środowiska. Mówiąc konkretnie, ustanowienie i zapewnienie funkcjonowania ram opartych na wspólnym podejściu do ponownego wykorzystania wody do nawadniania w rolnictwie w całej UE może ułatwić bardziej efektywne zarządzanie ograniczonymi zasobami wodnymi. Ustalenie minimalnych wymogów powinno zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentom, pracownikom i pozostałym członkom społeczeństwa, jak również środowisku, a w szczególności zasobom wodnym i uzależnionym od nich ekosystemom i glebom; pośrednio powinno też ono pozytywnie wpłynąć na postrzeganie tej kwestii przez społeczeństwo.

Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE? Maksymalnie 7 wierszy

60 % dorzeczy w UE jest położonych w różnych krajach UE, dlatego działania na poziomie UE są niezbędne do rozwiązania problemów zarządzania wodą i jej zanieczyszczenia. Jeżeli w dziedzinie ponownego wykorzystywania wody państwa członkowskie będą działać w pojedynkę, bariery techniczne i powiązane koszty będą wygórowane, w tym dla dostawców technologii, którymi są przedsiębiorstwa działające w skali UE. Działanie UE w zakresie nawadniania w rolnictwie jest również uzasadnione, ponieważ pozwoli uniknąć sytuacji, w której różne wymogi krajowe mogłyby negatywnie wpływać na równe warunki działania i powodować bariery na rynku wewnętrznym w przypadku produktów nawadnianych odzyskaną wodą. Potrzebę podjęcia działań przez UE potwierdziły szeroko zakrojone konsultacje publiczne i konsultacje z zainteresowanymi stronami. Jeżeli chodzi o zasilanie warstwy wodonośnej, działań regulacyjnych na poziomie UE nie uznano za proporcjonalne ze względu na silny wymiar lokalny.

B. Rozwiązania

Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant?

Dlaczego należy podjąć działanie? Maksymalnie 14 wierszy

Aby rozwiązać problem i zrealizować postawione cele, przeanalizowano następujące warianty strategiczne dotyczące nawadniania w rolnictwie: (1) instrument prawny zapewniający bezpieczeństwo produktów rolnych za pomocą podejścia uniwersalnego oraz ochronę zdrowia publicznego w skali lokalnej i ochronę środowiska, (2) instrument prawny zapewniający bezpieczeństwo produktów rolnych za pomocą podejścia adekwatnego do zakładanych celów oraz ochronę zdrowia publicznego w skali lokalnej i ochronę środowiska i (3) dokument zawierający wytyczne dotyczące bezpieczeństwa produktów rolnych oraz ochrony zdrowia publicznego w skali lokalnej i ochrony środowiska. Wykonane analizy oraz porównanie wariantów działań doprowadziły do wniosku, że preferowanym wariantem w odniesieniu do nawadniania w rolnictwie jest wariant (2), gdyż jest w stanie zapewnić większą ilość oczyszczonych ścieków po niższych kosztach niż pozostałe warianty.

Jeśli chodzi o formę instrumentu prawnego, przedmiotem dyskusji były zarówno dyrektywa, jak i rozporządzenie, ponieważ obydwa instrumenty mogą być odpowiednie, bowiem i jedno, i drugie ma pewne zalety i wady. Rozporządzenie pozwoliłoby lepiej uwzględnić charakter tej inicjatywy, a dyrektywa może umożliwiać większą elastyczność pod względem ustalania bardziej rygorystycznych wymogów krajowych (ale z kolei jej transpozycja stanowi większe obciążenie dla wszystkich państw członkowskich, również dla tych spośród nich, dla których ponowne wykorzystywanie wody nie jest w tej chwili istotne).

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów? Maksymalnie 7 wierszy

Ogólna koncepcja ponownego wykorzystania wody cieszy się szerokim poparciem wszystkich zainteresowanych stron i społeczeństwa. Jeżeli chodzi o nawadnianie w rolnictwie, zwłaszcza państwa członkowskie, które już stosują ponowne wykorzystanie wody, zdecydowanie opowiadają się za wprowadzeniem unijnego instrumentu prawnego. Pozostałe państwa członkowskie wyrażają szerokie poparcie, o ile ponowne wykorzystywanie wody nie będzie obowiązkowe. Koncepcję tę popiera również sektor rolnictwa, pod warunkiem że zagwarantowana zostanie elastyczność co do uwzględniania warunków lokalnych oraz opłacalność ekonomiczna. Wśród zainteresowanych stron największe poparcie wyrażają przedsiębiorstwa prywatne i to również one widzą największy potencjał ekonomiczny tej inicjatywy. Organizacje pozarządowe na ogół popierają inicjatywę.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów? Maksymalnie 12 wierszy

W odniesieniu do nawadniania w rolnictwie instrument prawny UE reprezentujący podejście adekwatne do zakładanych celów i obejmujący zarządzanie ryzykiem oznaczałby korzyści środowiskowe, gospodarcze i społeczne. W kontekście zintegrowanego zarządzania gospodarką wodną i przystosowania się do zmiany klimatu rolnicy mogliby odnieść korzyści wynikające z większego bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę, również podczas suszy lub kiedy inne źródła nawadniania są niedostępne. Mogłoby to w szczególności przyczynić się do zmniejszenia deficytu wody poprzez większe wykorzystanie wody odzyskiwanej po przystępnych cenach – mogłoby ono osiągnąć wielkość około 6,6 mld m³ rocznie w porównaniu z poziomem bazowym wynoszącym 1,7 mld m³. Ponadto pozwoliłoby to zapewnić równe warunki działania inwestorom i pewność prawa w odniesieniu do dystrybucji rozpatrywanych produktów na rynku wewnętrznym, co przyczyniłoby się do zwiększenia zaufania publicznego do ponownego wykorzystania wody w celu nawadniania.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów? Maksymalnie 12 wierszy

W przypadku nawadniania do celów rolnictwa instrument prawny UE reprezentujący podejście adekwatne do zakładanych celów będzie prawdopodobnie wymagać inwestycji w celu uzdatnienia dostępnych ilości wody w wysokości 38 EUR/(m³/dzień), podczas gdy w ramach podejścia uniwersalnego wysokość wymaganych inwestycji wyniosłaby 271 EUR/(m³/dzień). Inwestycje o wartości mniejszej niż 700 mln EUR umożliwiłyby oczyszczenie ponad 6,6 mld m³ wody rocznie poniżej tego samego progu kosztów zgodnie z podejściem adekwatnym do zakładanych celów w porównaniu z inwestycjami o wartości około 600 mln EUR za jedynie około 800 mln m³ zgodnie z podejściem uniwersalnym, w obu przypadkach przy łącznym koszcie odzyskanej wody poniżej 0,5 EUR/m³.

Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw? Maksymalnie 8 wierszy

Inicjatywa będzie mieć prawdopodobnie duży wpływ zarówno na dostawców technologii, jak i gospodarstwa rolne, które to kategorie obejmują wiele MŚP. Inicjatywa da MŚP ukierunkowanym na ponowne wykorzystywanie wody nowe możliwości w zakresie tworzenia miejsc pracy i wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie technologii odzyskiwania wody oraz innowacyjnych systemów monitorowania i technik analitycznych zapewniających zgodność z nowymi wymogami. Gospodarstwa rolne, w tym MŚP, które są największym konsumentem wody słodkiej w państwach członkowskich będą miały zapewniony dostęp do zasobów wodnych. Inwestycje kapitałowe potrzebne do zbudowania infrastruktury do nawadniania mogą wymagać wysokich nakładów. Nie powinno to wpływać w nieproporcjonalnym stopniu na mikroprzedsiębiorstwa oraz małych i średnich rolników.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych? Maksymalnie 4 wiersze

Dodatkowe obciążenia administracyjne będą minimalne. W przeważającej mierze wykorzystywane będą istniejące kanały sprawozdawczości na podstawie ramowej dyrektywy wodnej i dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, a dodatkowe wymogi w zakresie monitorowania i sprawozdawczości zostaną wprowadzone tylko w ograniczonym stopniu. Państwa członkowskie będą musiały ustanowić niezbędne procedury udzielania zezwoleń. Wymóg monitorowania jakości odzyskanej wody będzie spoczywał na operatorach.

Czy wystąpią inne znaczące skutki? Maksymalnie 6 wierszy

Inicjatywa przyczyni się również do przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym i realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 6 dotyczącego czystej wody i infrastruktury sanitarnej. Ponadto inicjatywa może stanowić uzupełnienie trwającej modernizacji i uproszczenia wspólnej polityki rolnej.

D. Działania następcze

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki? Maksymalnie 4 wiersze

Projekt instrumentu prawnego będzie zawierał procedurę komitetową w celu dostosowania, w razie potrzeby, załączników (wymogi minimalne i kluczowe zadania w zakresie zarządzania ryzykiem) do postępu technicznego. Projekt będzie również zawierał klauzulę przeglądu ogólnego (po 6 latach).